

Van ili; 13 ilçe, 14 belediye, 693 mahalleden (105 merkez, 588 kırsal mahalle) oluşmaktadır. 19.069 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye'nin 6. büyük ilidir. Doğu'nun gizemli şehri Van, Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan diğer bütün iller gibi tarih, doğa ve kültürün iç içe geçtiği bir kenttir. Bunlara ek olarak, kış ve su sporları alanında zengin seçeneklere sahip olan Van, büyüleyici maviliğiyle Van Gölü, tarihi, doğası, kültürü, kilise, cami ve kaleleri, yüzlerce kuş türünün görülebildiği sulak alanları, doğal güzellikleriyle bölgenin en önemli doğal varlığı ve kültürel hazinesidir. Van' da mutlaka görülmesi gereken turistik yerler:

Van Kalesi

Van Kalesi

Van Kalesi, şehir merkezine 5 km mesafededir. Tuşba adıyla uzun süre Urartu Devleti'nin başkentliğini yapan şehrin kalesi, Urartu Kralı I. Sarduri tarafından MÖ 840-825 tarihleri arasında inşa ettirilmiştir. Kale ve civarında Urartulardan kalma Analı-Kız Açık Hava Tapınağı, I. Argiştı, Menua ve II. Sarduri Kaya Mezarları, Bin Merdivenler ile ana kayaya oyulmuş sur duvar yatakları ve sur duvarları bulunmaktadır. Kale, 2016 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dâhil edilmiştir.

Minua (Şamran) Su Kanalı

Minua (Şamran) Su Kanalı

Kanal, **Urartu Kralı** Minua tarafından başkent Tuşba' ya kanal boyunca uzanan bağ ve bahçelere bol su getirmek amacıyla yaptırılmıştır. Kanal boyunca yaklaşık 5 bin hektarın üzerinde arazi sulanmaktadır. Kısım toprağa kazılmış, kısmen de kayaya oyulmuş kanal, 50 km uzunluğunda ve ortalama 2,5 metre genişliğindedir. Günümüzde hâlâ kullanılan Minua (Şamran) Kanalı, su mühendisliğinin 2800 yıldan beri aktif şekilde kullanılan eşsiz örneklerinden bir tanesidir.

Akdamar Adası ve Akdamar Anıt Müzesi

Akdamar Adası ve Akdamar Anıt Müzesi

Akdamar Adası, Van Gölü üzerinde bulunan en büyük adadır. Gevaş İskelesi'nden kalkan teknelerle

20 dakikalık motor yolculuğundan sonra adaya ulaşılır. Akdamar Adası'nın güneydoğusuna kurulmuş olan kilisenin tarihi 10. yüzyıla uzanmaktadır. Vaspurakan Kralı I. Gagik tarafından 915-921 yılları arasında Keşiş Manuel'e yaptırılmıştır. 2007

yılındaki restorasyon sonrasında Anıt Müze olarak hizmet vermeye başlayan Kilise, Türkiye'nin en önemli inanç merkezlerinden birisidir. Akdamar Adası ve Anıt Müzesi, 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dâhil edilmiştir.

Hoşap Kalesi

Hoşap Kalesi

Kale, Van'ın Gürpınar ilçesinde, Van-Hakkari kara yolu üzerindeki Hoşap'ta (Güzelsu) yer alır. Tarihi **Urartulara** dek uzanan kale, Osmanlı Devleti'ne tabi Mahmudi beylerinin yaptırdığı şekliyle günümüze ulaşmıştır.

Çavuştepe Kalesi

Kale, Gürpınar ilçesindeki **Çavuştepe Köyü**'nde yer alır. Urartu Kralı II. Sarduri tarafından MÖ 764-734

Çavuştepe Kalesi

Ayanis Kalesi

tarihleri arasında yaptırılmıştır. İçerisinde tapınaklar, sarnıçlar, saray ve depo binaları bulunmaktadır.

Ayanis Kalesi

Ayanis Kalesi, Urartu Krallığı'nın son görkemli kalesidir. Van'a 35 km mesafedeki Ayanis **Köyü**'nün kuzey-batısında bir teppe üzerine kurulu olan kale, çivi yazılı kitabesine göre

Urartu Kralı Argişti' nin oğlu Ruşa tarafından MÖ 645-643 tarihleri arasında yaptırılmıştır. Kale ile kent, Urartu Krallığı'nın ihtişamını ve zarafetini günümüze eşsiz bir şekilde taşımaktadır.

Aziz Bartholomeus Kilisesi

Kilise, Başkale ilçesinin Albayrak Köyü'nde yer almaktadır. Büyük Zap Vadisi'ne bakan bir teppe üzerine kurulmuş olan kilise ve jamatun aynı

tarihte yapılmıştır. En yaygın inanışa göre kilise Aziz Bartholomeus'un mezarı üzerine dördüncü yüzyılda inşa edilmiştir. Kilise ve jamatunun, Vardapet Kirakos'un piskoposluğu zamanında, Osmanlı Devleti'ne bağlı Hakkari Beyi Hüsrev Şerif'in yönetimi altında 1651 yılında onarım geçirdiği kaynaklarda belirtilmektedir.

Meherkapı Yazıtı

Meherkapı Yazıtı, Toprakkale'nin 600 metre batısında, dağın güney

Meherkapı Yazıtı

Aziz Bartholomeus Kilisesi

İzzeddin Şir Cami

cephesindeki ana kayanın oyulmasıyla oluşturulan niş içinde bulunan Urartu çivi yazılı bir yazıttır. 4 metre yüksekliğinde, 2,70 metre genişliğindeki bu yazıt, Urartu Kralı **İşpuini**'nin dönemine aittir. Yazıtta, Urartu devletinin dini ile ilgili bilgiler ve tanrı - tanrıçalar ile bunlara sunulan günlük kurban listeleri yer almaktadır.

İzzeddin Şir Cami

Cami, **Gevaş** ilçesindeki Hişet Mahallesi'nde bulunmaktadır. Üzerinde inşasına ilişkin herhangi bir kitabe bulunmamasına rağmen Van ve Hakkari **Hâkimi İzzettin Şir** tarafından yaptırıldığı kabul edilmektedir. Caminin kuzey tarafında ise medrese yer almaktadır.

Şeytan Köprüsü

Şeytan Köprüsü

Köprü, **Muradiye** ilçesindeki Bendi Mahi Çayı üzerinde inşa edilmiştir. Doğu - Batı istikametinde uzanan tek gözlü köprü, kayalıklara oturmuştur. Etkileyici bir görünüme sahip köprünün 19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başlarında inşa edildiği kabul edilmektedir.

giydiği çeşitli törenlerin yapıldığı kutsal bir alan olarak kabul edilmiştir. Edremit Kız Kalesi, aynı zamanda Van Gölü'nün eşsiz manzarasının izlenebildiği panoramik bir seyir terası olarak hizmete sunulmuştur.

Van Müzesi

Medeniyetlerin kesişme noktası olarak nitelenebilecek bir konumda bulunan Van'ın kültürel zenginliğinin başlıca nedeni, kucak açtığı çok sayıda uygarlığın bıraktığı mirastır. MÖ 9. yüzyılda bu bölgede ortaya çıkan, başkent olarak da bereketli ve güzel Van'ı seçen Urartular; mimarlıkta, teknolojiye, sanatta, maddencilikte çağının çok ilerisinde bir medeniyet hâline gelmeyi başarmıştır. Urartuların daha yakından ve tüm yönleriyle tanınmasına olanak sağlayan Van Müzesi, bu görkemli

Edremit Kız Kalesi Seyir Terası

Yaklaşık 3000 yıllık bir geçmişe sahip olan Edremit Kız Kalesi, bölgeye hâkim bir tepe üzerinde olması nedeniyle Urartu medeniyeti tarafından adak ve sunak yeri olarak kullanılmıştır, Urartu krallarının taç

Edremit Kız Kalesi Seyir Terası

Vanadokya Peribacaları

medeniyet başta olmak üzere kadim şehir Van'ın binlerce yıllık tarihinde yer eden tüm uygarlıkların mirasını görmek isteyenleri beklemektedir.

Vanadokya Peribacaları

İlçe merkezine 33 kilometre uzaklıktaki Yavuzlar Köyü'nde volkanik Yiğit Dağı'nın püskürttüğü kayaların, yağmur sularının ve rüzgârın aşındırmasıyla ortaya çıkardığı peribacaları, yöre halkı tarafından Vanadokya olarak adlandırılmaktadır.

Akçalı Travertenleri

Travertenler, **Başkale** ilçe merkezine 45 km mesafede, Dereiçi Köyü yakınında yer almaktadır. Oluşumu devam eden travertenler, Akçalı

Van Gölü Mikrobiyalitleri

Travertenleri olarak Van'ın mucizevi doğal mirasları arasındaki yerini almaktadır.

Van Gölü Mikrobiyalitleri

Mikrobiyalitler kayaç benzeri yapılardır. Siyano bakterilerin ve bazı mikroalglerin fotosentezi ve çevrelerindeki sudan kalsiyum karbonat çökeltmeleri ile oluşurlar. Milyonlarca yıl önce, dünyada çok yaygın olarak bulunan mikrobiya-

litler günümüzde çok az yerde ve sınırlı sayıda bulunuyor. Van Gölü'ndeki mikrobiyalitler dünyanın en büyükleridir. Büyüklükleri 30 santimetreden 30 metreye kadar değişmektedir. 1,5 metre ile 23 metre arasında derinliklerde bulunmaktadırlar. Oluşumu itibarıyla birbirinden farklı görüntülere sahip mikrobiyalitler, mercan kayalıklarına benzeyen görüntüleriyle dikkatleri çekmektedirler. Mikrobiyalitlerin varlığı son zamanlarda Van Gölü'nde dalış sporunun gelişmesine zemin hazırlamıştır.

Akçalı Travertenleri

Kanisipi Çağlayanı

Van iline 75 km, Çatak İlçe merkezine 5 km uzaklıkta olup, Van - Çatak yolu üzerinde yer almaktadır. Bu şelale Nisan ayı sonunda çok gür bir şekilde akmaya başlar ve Ağustos ayı ortalarında azalmaya başlar ve en son Eylül ayı başında tamamen biter. Çok güzel bir mesire yeri olup yaz aylarında sıkça ziyaretçi akınına uğramaktadır.

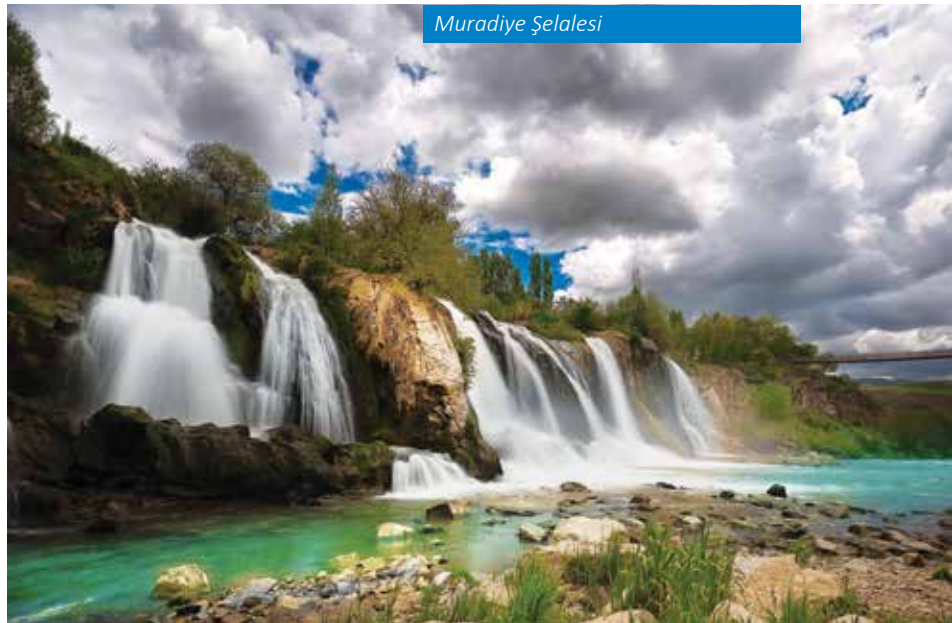

Kanisipi Çağlayanı

Muradiye Şelalesi

Muradiye ilçe sınırları içinde yer almaktadır. Van merkeze 80 km uzak-

lıktadır. Adını Bağdat seferine çıkan Osmanlı Padişahı IV. Murat'tan almıştır. Tendürek Dağı'ndan beslenen Bend-i Mahi çayı üzerindedir. Şelalenin yüksekliği 50 metredir.

Muradiye Şelalesi

Van Lezzetleri

Van, Doğu Anadolu bölgesinde yer alan tarihi ve kültürel zenginliklerinin yanı sıra mutfak kültürü de zengin bir şehirdir. Kökleşmiş yemekleri ve yöresel tatlıları açısından Van mutfağı birçok lezzetle tescillenmiştir. Başlıca geçim kaynağı hayvancılık olan Van yöresinde genellikle etli yemekler ön plana çıkmaktadır.

Tarihi, doğası, kültürü ve yemekleriyle gezilmesi ve görülmesi gereken bir kent olan Van, damak zevkine hitap eden birçok lezzete de ev sahipliği yapmaktadır. Van'ın

yöresel lezzetlerinin ilki ünü sınırları aşan Van kahvaltısıdır. Van kahvaltısı kendi içinde birçok lezzeti barındırmaktadır. Bunlardan bazıları; Van balı, yoğurt kaymağı, süt kaymağı, yayık tereyağı, cacık, otlu peynir, kavurmalı sucuklu yumurta, zeytin, murtuğa, kavut gibi ürünler yer almaktadır. Diğer yöresel yemekler ise tandırda Van balığı, kavurmalı uşgun ekşilisi, acem köftesi, Kürt köftesi, Van pastası, ciğer köftesi, sergeser, balkabağı sarması, etli Bostaniye köfte, kurut aş, çirış pilavı, helise yemeği, ayva yemeği, bulgur aş, keledoş, ayran aş çorbası ve kete gibi çok sayıda yöresel lezzet sıralanabilir.

Van Valisi ve Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Ozan Balcı da kentte yöresel lezzetlerinin tanıtılması noktasında birçok festival ve tanıtım programına öncülük ediyor. Yapılan çalışmalarla kentin Gastronomi alanında da öne çıkması sağlanıyor. Bu kapsamda kentin yöresel lezzetlerin tanıtıldığı '1. Van Gastronomi Festivali' ünlü aşçıların katılımıyla gerçekleşti. Van'ın gastronomisi, yemek ve mutfak kültürünü canlandırmak amacıyla gerçekleştirilen etkinliğe 5 ülke ve Türkiye'nin çeşitli illerinden çok sayıda aşçı katılım sağladı. Festivalde Türk Mutfağında Van yemekleri tanıtılarak, yemek yapma yarışmaları gibi etkinlikler düzenlendi.

Van'da Sanat ve Festival

Çocukların ve gençlerin gelişimine katkıda bulunmak için çeşitli sanatsal ve kültürel etkinlikler düzenleyen Van Valiliği ve Büyükşehir Belediyesi, merkez ve ilçelerde 235 bin çocuğu tiyatro, sinema ve çeşitli sosyal etkinliklerle buluşturdu. Bu kapsamda Büyükşehir belediyesince 65 bin çocuk Akrobasi gösterileri, 39 bin çocuk tiyatro, 35 bin çocuk sinema başta olmak üzere toplamda yıl içerisinde 235 bin çocuk çeşitli sosyal etkinliklerle buluşturulmuştur.

Van Büyükşehir Belediyesi, Van Gölü' nü dünyaya tanıtmak ve yabancı turistlerin Van' a ilgisini artır-

mak için **"Van Denizi Yüzme Festivali"** düzenlemiştir. Festivalin bu yıl ikincisi gerçekleştirilmiştir.

Van Büyükşehir Belediyesi, Van Gölü havzasının değerlerinin ön plana çıkartılması, gölün kirlenmesine dur diyebilmek ve Van Gölünün dünyaya tanıtımına katkı sunmak

için **"5. Van Denizi Bisiklet Festivali"** düzenlemektedir.

Van Büyükşehir Belediyesi, Van'ın tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerini tanıtmak amacıyla **"1. Van Fotoğraf Maratonu"** düzenlemiştir. Yarışmaya Türkiye' nin çeşitli illerinden gelen 253 kişi katılmıştır.

